

RETNINGSLINJER FOR GJENNOMFØRING AV EGNETHETSPRØVE

**Godkjenning som trafikklærer klasse B for personer
med yrkeskvalifikasjoner fra land
utenfor EØS-området**

Innhold

1	Innledning	3
1.1	Generelt	3
1.2	Pensum	3
1.3	Begrensninger.....	3
1.4	Øvrige klasser.....	4
2	Hjemmel i forskrift	4
3	Egnethetsprøve.....	4
3.1	Generelt om egnethetsprøven.....	4
4	Nærmere om kunnskapsdelen	5
4.1	Oppmøte	5
4.2	Besvarelse av oppgaven	5
4.3	Sensur	5
4.4	Resultat kunnskapsprøven.....	5
5	Nærer om kommenterende egenkjøring.....	5
5.1	Oppmøte	5
5.2	Gjennomføring	5
5.3	Vurdering	6
5.4	Resultat kommenterende egenkjøring.....	6
6	Nærmere om undervisningspårør	6
6.1	Oppmøte	6
6.2	Gjennomføring	6
6.3	Vurdering	7
6.4	Resultat undervisningspårør	7
7	Praktisk informasjon	7
7.1	Oppmelding mv.....	7
7.1.1	Kunnskapsprøven.....	8
7.1.2	Kommenterende egenkjøring.....	8
7.1.3	Undervisningspårør	8
7.2	Dokumentasjon etter bestått egnethetsprøve.....	8
7.3	Klage	9

1 Innledning

1.1 Generelt

Personer med yrkeskvalifikasjoner som trafikklærer fra land utenfor EØS-området, kan søke om å få godkjent yrkeskvalifikasjonene for å kunne utøve yrket i Norge.

Grunnutdanningen av trafikklærere i Norge er en toårig utdanning på høgskole- og universitetsnivå. Norsk føreropplæring skiller seg betydelig fra det som er vanlig i andre land gjennom blant annet obligatoriske deler rettet mot risikoforståelse og selvinnsikt.

For å få godkjenning som trafikklærer i Norge med yrkeskvalifikasjoner fra land utenfor EØS-området, stilles det som følge av dette krav om egnethetsprøve og evt. prøveperiode for å utligne noen av forskjellene.

Vegdirektoratet har bedt Nord universitet om å utvikle egnethetsprøver for personer med yrkeskvalifikasjoner fra land utenfor EØS-området, og som ønsker godkjenning som trafikklærer i Norge. Retningslinjene for egnethetsprøven er utarbeidet innenfor rammene av retningsgivende grunnlag som er gitt av Vegdirektoratet.

Prøven har til hensikt å sikre at alle trafikklærere som praktiserer i Norge har et kunnskaps- og ferdighetsnivå som gjør dem i stand til å planlegge, gjennomføre og vurdere undervisning i henhold til målene for føreropplæringen.

1.2 Pensum

Før man går opp til egnethetsprøven, er det viktig å sette seg inn i den norske føreropplæringen og lese seg opp på fagstoffet til den norske trafikklærerutdanningen. Nærmere informasjon om den norske føreropplæringen og læreplaner for føreropplæringen i ulike klasser er å finne på www.vegvesen.no. Regelverk er tilgjengelig på www.lovdata.no.

«Håndbok V858 – Ny føreropplæring 2005» som gjengir det faglige grunnlaget som forskriften og læreplanene bygger på er tilgjengelig her: <http://www.vegvesen.no/forerkort/ta-forerkort/Trafikkopplaeringsbransjen/Handbok+foreropplaring>.

Gjeldende studieplan for toårig grunnutdanning av trafikklærer ved Nord universitet er tilgjengelig på nord.no/stjordan under studietilbudet «Trafikklærer, høgskolekandidatstudium». Pensum for studiet finnes under programoversikten.

1.3 Begrensninger

Disse retningslinjene gjelder for gjennomføring av egnethetsprøve for godkjenning som trafikklærer for opplæring i førerkortklasse B.

Egnethetsprøven inngår ikke i universitetets utdanningsprogram eller studiepoengberegning.

1.4 Øvrige klasser

Det er ikke utarbeidet retningslinjer for gjennomføring av egnethetsprøve for godkjenning som trafikklærer i øvrige klasser. Disse retningslinjene gjelder derfor så langt det passer.

For å kunne utvide godkjenningen til øvrige klasser, må man først inneha godkjenning i klasse B. Selve egnethetsprøven for øvrige klasser vil bli tilpasset de aktuelle klassene.

2 Hjemmel i forskrift

Godkjenning som trafikklærer på grunnlag av yrkeskvalifikasjoner fra land utenfor EØS-området er regulert i forskrift om trafikkopplæring og førerprøve m.m. ([trafikkopplæringsforskriften](#)) § 6-2.

3 Egnethetsprøve

3.1 Generelt om egnethetsprøven

Grunnlaget for egnethetsprøven er fagstoff listet i gjeldende studieplan for toårig grunnutdanning av trafikklærer ved Nord universitet, trafikkopplæringsforskriften og «*Håndbok V851 Læreplan for førerkortklasse B, B kode 96 og BE*» fastsatt av Vegdirektoratet.

Egnethetsprøven består av tre deler:

1. Kunnskapsprøve
 - a. Skriftlig prøve med omfang på 12 til 18 timer fordelt over to til tre dager avhengig av yrkeskvalifikasjoner
2. Kommenterende egenkjøring
 - a. Praktisk prøve av egen kjøreferdighet. Det vil i etterkant av kjøringen bli gjennomført en oppsummering. Kandidatens refleksjon over egen trafikal kompetanse inngår i vurderingen
3. Undervisningspåhør
 - a. Ett undervisningspåhør i klasserom eller tilsvarende med minst tre timers varighet
 - b. Tre undervisningspåhør i lærevogn med ulik varighet fra trinn 2, 3 og 4 i læreplanen

Det vil i etterkant av undervisningspåhørene bli gjennomført en oppsummering og refleksjonsdel.

Kunnskapsprøve, kommenterende egenkjøring og undervisningspåhør er individuelle prøver.

Kandidater som avlegger egnethetsprøve kan få inntil tre forsøk på å bestå egnethetsprøven. Ved underkjent prøve er det en karantenetid på fire måneder fra prøvedato.

4 Nærmere om kunnskapsdelen

4.1 Oppmøte

Kandidaten skal møte på prøvestedet senest 15 minutter før eksamen skal starte. Kandidaten må medbringe legitimasjon og kvittering for betalt eksamensavgift.

Skrive- og tegnesaker, samt trafikkopplæringsforskriften og læreplan for førerklasse B, B kode 96 og BE kan benyttes under prøven. Forskrift og læreplan utleveres på prøvestedet. Er andre hjelpemidler nødvendig, vil kandidaten få beskjed i god tid før prøven gjennomføres.

Det skal kun benyttes utdelt papir som skal være merket/stemplet.

Kandidaten har normalt en arbeidstid på inntil seks timer per dagsprøve til disposisjon som universitetet fordeler over to til tre dager med minst en lesedag mellom hver dagsprøve.

4.2 Besvarelse av oppgaven

Det gis oppgaver som skal måle kandidatens kunnskaper i sentrale emner av den norske trafikklærerutdanningen. Det innebærer at oppgaveteksten har formuleringer som «gjør rede for», «forklar», «beskriv» eller «drøft».

Oppgavene vil kunne inneholde alle elementer fra den norske studieplanen for grunnutdanning av trafikklærere, trafikkopplæringsforskriften og læreplan for førerkortklasse B, B kode 96 og BE.

4.3 Sensur

Egnethetsprøven vurderes av to sensorer som oppnevnes av Vegdirektoratet og Nord universitet.

4.4 Resultat kunnskapsprøven

Karakteruttrykk er *bestått* eller *ikke bestått*.

Resultatet bekjentgjøres for kandidaten innen to uker etter avlagt prøve.

5 Nærere om kommenterende egenkjøring

5.1 Oppmøte

Kandidaten skal møte på prøvestedet senest 15 minutter før eksamen skal starte. Kandidaten må medbringe legitimasjon og kvittering for betalt eksamensavgift.

5.2 Gjennomføring

Kjøringen gjennomføres med utgangspunkt i sensors beskjeder. Prøvens varighet anslås til 90 minutters kjøring. Kandidaten skal benytte lærevogn godkjent for førerprøve til denne delen.

5.3 Vurdering

Kandidaten skal i samtale med sensorene vurdere sin egen kjøring. Sensorene kan i tillegg søke svar på relevante faglige spørsmål som knytter seg til kjøringen.

Ved vurderingen legges det vekt på at kandidaten behersker bilkjøring på en kompetent måte. Dette stiller krav til så vel kjøreteknisk som trafikal ferdighet.

5.4 Resultat kommenterende egenkjøring

Endelig resultat for kommenterende egenkjøring fastsettes på grunnlag av en helhetsvurdering av kandidatens kjøring, kommentarer og den refleksive samtalen.

Resultatet meddeles kandidaten muntlig når både kjøring og ettersamtale er gjennomført.

Sensorenes skjønnsmessige vurdering kan ikke påklages.

6 Nærmere om undervisningspåhør

6.1 Oppmøte

Kandidaten skal møte på prøvestedet senest 15 minutter før eksamen skal starte. Kandidaten må medbringe legitimasjon og kvittering for betalt eksamensavgift.

Før undervisningen tar til skal kandidaten fremlegge skriftlig plan for undervisningen i klasserom og lærevogn. Plandokumentene er en del av det som blir vurdert.

6.2 Gjennomføring

Kandidaten skal gjennomføre fire undervisningspåhør med elev(er):

- Ett undervisningspåhør med elever i klasserom eller tilsvarende.
 - Undervisningen skal omfatte en samling fra trafikalt grunnkurs på minimum tre undervisningstimer. Samlingen skal inneholde læreplanens del 1.3 eller 1.4.
- Tre undervisningspåhør med elev(er) i godkjent lærevogn.
 - Søkeren skal prøves i følgende deler av læreplanen:
 - Trinn 2: Fritt valgt kjøretime
 - Trinn 3: Fritt valgt kjøretime
 - Trinn 4: Enten del 4.1.2: *Kjøring i landevegsmiljø* (5 timer) eller del 4.1.3: *Planlegging og kjøring i variert miljø* (3 timer)

Undervisningspåhør bør fortrinnsvis gjennomføres over flere påfølgende dager.

6.3 Vurdering

Kandidaten skal i samtale med sensorene etter hver av undervisningssekvensene vurdere sin egen undervisning i både klasserom og læreavogn. Sensorene kan i tillegg søke svar på relevante faglige spørsmål som knytter seg til det som er undervist og observert.

Ved vurderingen legges det vekt på at kandidaten behersker relevante arbeidsmåter for opplæringen. Det kreves også inngående kunnskap om emnet og fagstoffet.

Kontakt mellom kandidaten og eleven(e) og hennes/hans vurdering av elevenes læringsutbytte av timen, blir vurdert.

Kandidatens tilbakemelding til eleven(e) om timens forløp og om hva som vil skje i den videre opplæringen, vil bli tillagt betydning.

Det blir lagt vekt på at kandidatens valg av øvingsområde er tilpasset øvelser og elev.

6.4 Resultat undervisningspårhør

Endelig resultat for undervisningspårhør fastsettes på grunnlag av en helhetsvurdering av kandidatens plandokument og prestasjonene på undervisningsoppgavene med tilhørende ettersamtaler.

Resultatet meddeles kandidaten muntlig når både undervisning og ettersamtaler er gjennomført.

Sensorenes skjønnsmessige vurdering kan ikke påklages.

7 Praktisk informasjon

7.1 Oppmelding mv.

Før oppmelding til egnethetsprøve hos Nord universitet kan skje, må søkerens yrkeskvalifikasjoner ha blitt vurdert av Statens vegvesen og søkeren må ha mottatt vedtak om egnethetsprøve. Se www.vegvesen.no for godkjenning av yrkeskvalifikasjoner.

Oppmelding til egnethetsprøve skal skje på eget skjema som finnes på nord.no/stjoldal. Skjema sendes til:

Nord universitet
Handelshøyskolen – Faggruppe trafikk
Postboks 1490
8049 BODØ

Vedlegg til søknadsskjema:

- Bekreftet kopi av vitnemål eller kursbevis fra den opplæringsinstitusjonen i utlandet som har gitt trafikkklærerutdanningen
- Bekreftet kopi av vedtak om egnethetsprøve fra Statens vegvesen med vilkår for godkjenning

7.1.1 Kunnskapsprøven

Kunnskapsprøven er skriftlig og avholdes normalt i januar, mai og august. Prøven avlegges hos Nord universitet i Stjørdal eller hos Statens vegvesen. Nord universitet vil utarbeide oppgaven.

Besøksadresse:

- Nord universitet, Handelshøyskolen – Faggruppe trafikk, Wessels veg 75, Stjørdal

Før kunnskapsprøven gjennomføres må kandidaten ha betalt eksamensavgift på kr 15 000,-.

Kunnskapsprøven må være gjennomført og bestått før kandidaten fremstilles til egenkjøringsprøve. Når kandidaten meddeles resultatet på kunnskapsprøven, vil hun/han bli bedt om å sende inn oppmelding til kommenterende egenkjøring.

7.1.2 Kommenterende egenkjøring

Før egenkjøringseksamen tar til må kandidaten ha betalt en eksamensavgift. Eksamensavgiften er kr 5 500,- for egenkjøringsprøve gjennomført i Stjørdal. Dersom annet sted avtales må kandidaten påregne at sensorenes reise-, oppholds- og reisetidskostnader kommer i tillegg.

Prøven må gjennomføres med lærevogn godkjent for førerprøve.

Egenkjøring må være gjennomført og bestått før kandidaten kan fremstille seg til undervisningspåhør. Når kandidaten meddeles resultatet på egenkjøringsprøven, vil hun/han bli bedt om å sende inn oppmelding til undervisningspåhør.

7.1.3 Undervisningspåhør

Før undervisningspåhør gjennomføres må kandidaten ha betalt en eksamensavgift. Eksamensavgiften er kr 22 000,- for undervisningspåhør gjennomført i Stjørdal. Dersom annet sted avtales må kandidaten påregne at sensorenes reise-, oppholds- og reisetidskostnader kommer i tillegg.

Kandidaten må selv organisere undervisningen og inngå avtale med en trafikkskole hvor undervisningspåhørene kan avholdes, herunder skaffe førerkortelev(er), undervisningsrom og lærevogn. Kandidaten må opplyse om dette ved oppmeldingen.

7.2 Dokumentasjon etter bestått egnethetsprøve

Kandidaten vil få skriftlig melding om resultatet av kunnskapsprøven. Når kunnskapsprøven, kommenterende egenkjøring og undervisningspåhør er fullført og bestått, utsteder Nord universitet skriftlig dokumentasjon på egnethetsprøvens resultat.

Karakteruttrykk er *bestått* eller *ikke bestått*.

Denne dokumentasjonen benyttes i avsluttende del for å søke om endelig godkjenning som trafikklærer i klasse B hos Statens vegvesen, jf. trafikkopplæringsforskriften § 6-2 og vedtak om egnethetsprøve.

7.3 Klage

Eventuell klage over formelle feil ved eksamen og over resultatet framlegges for klagenemnd oppnevnt av Vegdirektoratet.